

Maahanmuuttajanaisten kotoutuminen EU:ssa: politiikka ja toimenpiteet

EMN INFORM

Elokuu 2022

1. KESKEISIMMÄT KOHDAT

- Suurin osa Euroopan unionin jäsenvaltioista toteuttaa kansallista kotoutuspolitiikkaa, mutta vain harvoissa näistä käsitellään erityisesti naisia. Tämä saattaa johtua ainakin osittain siitä, että useimmissa jäsenvaltioissa sovelletaan sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista (eng. gender mainstreaming). Lisäksi joidenkin valtioiden lähestymistavassa yhdistyy sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen ja erityisesti maahanmuuttajanaisiin kohdennettu politiikka.
- Useimmissa jäsenvaltioissa vastuu kotoutuspolitiikasta jakautuu kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason kesken. Vaikka joissakin tapauksissa kotoutusasioita käsitellään kansallisella tasolla, suurin osa valtioista korostaa sitä, miten tärkeää on ottaa kunnat ja kansalaisjärjestöt mukaan politiikan toteuttamiseen.
- Maahanmuuttajanaisten kotoutuminen ei tällä hetkellä ole kansallinen politiikan prioriteetti useimmissa jäsenvaltioissa, vaikka jotkin valtiot ovat asettaneet tämän aihepiirin etusijalle, yleensä sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi.
- Maahanmuuttajanaisten pääsy työmarkkinoille on tärkeä aihe kaikissa jäsenvaltioissa. Tähän sisältyvät myös työmarkkinoille pääsyn esteet, kuten tutkintojen vastaavuuden tunnistamisen puutteet ja kielitaitoon liittyvät esteet. Maahanmuuttajanaiset eivät tunne työmarkkinaoikeuksiaan, eikä heillä ole kannustimia hakeutua koulutukseen ja etsiä työntekomahdollisuuksia. Muita haasteita ovat syrjintä, sosiaalisten verkostojen puute, rajoitettu lastenhoito- ja palvelujen saatavuus ja muut perhe-elämän aiheuttamat esteet.
- Kaiken kaikkiaan jäsenvaltiot tiedostavat, että on tarpeen laatia erityisesti maahanmuuttajanaisten räättälöityjä kotoutumistoimenpiteitä. Useimmat valtiot ovat laatineet erityisiä toimenpideohjelmia, joissa käsitellään maahanmuuttajanaisten kotoutumista etenkin työmarkkinoille pääsyn, yhteiskuntaan kotoutumisen, kielikoulutuksen, muun koulutuksen ja terveyden näkökulmista. Muita käsiteltyjä aihepiirejä ovat asuminen, väkivallalta suojeleminen, ihmiskaupan estäminen ja siltä suojeleminen, syrjinnän ja rasismien estäminen sekä kotoutuminen urheilun avulla.
- Jäsenvaltioissa on toteutettu useita hyviä kotoutusikäytäntöjä, jotka ovat sukupuolisensitiivisiä tai intersektionaalisia. Niissä keskitytään pääasiassa työmarkkinoille pääsyyn ja yhteiskuntaan kotoutumiseen, mutta myös kielikoulutukseen, muuhun koulutukseen, terveyteen, asumiseen ja yrittäjyyteen. Muut toimenpiteet liittyvät muihin tuen tyypeihin, kuten psykososiaaliseen tukeen tai vanhemmuuden tukemiseen.
- Suurin osa jäsenvaltioista ei laatinut erityisiä kotoutusohjelmia tai -strategioita vähentääkseen maahanmuuttajanaisiin kohdistuvia COVID-19-pandemian negatiivisia vaikutuksia tai muokannut olemassa olevia ohjelmiaan tässä tarkoituksessa. Tämä johtui suurelta osin siitä, että maahanmuuttajia ylipäänsä koskevat toimenpideohjelmat tai kansalliset COVID-19-toimenpideohjelmat kattoivat myös maahanmuuttajanaiset. Jäsenvaltiot, jotka laativat suoraan erityisesti maahanmuuttajanaisten kohdennettuja kotoutumista edistäviä toimenpiteitä COVID-19-pandemian aikana, sisällyttivät näihin yleensä kansalaisjärjestöjen

antamaa neuvontaa ja monialaista tukea sekä mahdollisuuden oleskeluluvan jatkamiseen.

- Useilla jäsenvaltioilla on suunnitteilla uusia politiikkoja tai muutoksia olemassa oleviin politiikkoihin

maahanmuuttajanaisten kotoutumisen edistämiseksi, mihin sisältyy myös COVID-19-pandemian vaikutuksiin reagoiminen.

2. TUTKIMUKSEN TAVOITE JA LAAJUUS

Tämä Inform perustuu EMN-tutkimukseen, jossa selvitetään, missä määrin EU:n jäsenvaltiot ottavat maahanmuuttajanaisten erityistilanteen huomioon kotoutumispolitiikassaan ja -toimenpiteissään. Tutkimuksessa tarkastellaan maahanmuuttajanaisten kotoutumista erityisesti EU:n kotouttamista ja osallisuutta koskevassa toimintasuunnitelmassa (2021–2027)¹ esitetyillä keskeisillä osa-alueilla, joita pidetään yhteiskuntaan kotoutumisen perustana. Nämä osa-alueet ovat koulutus, työnteko ja taidot sekä terveys ja asuminen. Tutkimuksessa käytetään termejä ”kotouttaminen” ja ”kotoutuminen” laajassa merkityksessään, joihin sisältyvät maahanmuuttajanaisia

koskevat kotoutumis- ja osallisuuspolitiikat ja -toimenpiteet.

Kotoutumispolitiikoilla tarkoitetaan kohdennettuja kotoutumisstrategioita ja toimintasuunnitelmia, mutta myös laajempia maahanmuuttajanaisten kotoutumiseen liittyviä politiikkavälineitä, kuten alakohtaisia valtion ohjelmia (terveys, koulutus, työnteko, asuminen jne.). *Toimenpiteisiin* sisältyvät järjestelmälliset aloitteet (monivuotiset ja pitkän aikavälin aloitteet), hankkeet (ad hoc) ja lainsäädännölliset (rakenteelliset) toimenpiteet, joilla toteutetaan kotoutumispolitiikkaa (mukaan lukien valtion rahoittamat ja kansalaisjärjestöjen toteuttamat toimenpiteet).

3. MAAHANMUUTTAJANAISIA EU:SSA

Vuonna 2020 EU:n 27 jäsenvaltion ja Norjan yhteenlaskettu väestön määrä oli 452 687 496 henkeä, joista 51 prosenttia oli naisia. Naisten osuus eri valtioissa vaihteli 49:stä 53:een prosenttiin. Kyseisenä vuonna kolmansien maiden kansalaisia oli väestöstä 5 prosenttia (2016: 4 %). Toisin kuin koko väestöstä, miesten osuus kolmansien maiden kansalaisista oli 51 prosenttia.

Vuosina 2016–2020 EU:n jäsenvaltioissa ja Norjassa myönnettiin liki 11,5 miljoonaa² ensimmäistä oleskelulupaa kolmansista maista tuleville maahanmuuttajille, suurin määrä vuonna 2019: 2,9 miljoonaa (25 %). Kyseisellä ajanjaksolla eniten oleskelulupia myönsi Puola (3,2 miljoonaa), toiseksi eniten Espanja (1,3 miljoonaa) ja kolmanneksi eniten Ranska (1,2 miljoonaa). Suurin osa ensimmäisistä luvista myönnettiin ansiotyön perusteella

(36 %). Seuraavaksi yleisimmät perusteet olivat perhesyyt (28 %), muut syyt (23 %)³ ja opiskelu (13 %). Kaikissa maissa Liettuaa lukuun ottamatta myönnettyjen ensimmäisten oleskelulupien määrä laski vuodesta 2019 vuoteen 2020, mikä johtunee COVID-19-pandemiasta ja siihen liittyneistä matkustusrajoituksista.

EU:n jäsenvaltioissa ja Norjassa vuosina 2016–2020 ansiotyön perusteella myönnetty ensimmäiset oleskeluluvat painoutuivat maahanmuuttajamiehiin. Sen sijaan perheyiden perusteella myönnettyissä luvissa maahanmuuttajanaisten osuus oli miehiä suurempi kaikissa EU:n jäsenvaltioissa ja Norjassa, lukuun ottamatta Kyprosta ja Espanjaa.

4. YLEISET MAAHANMUUTTAJANAISIA KOSKEVAT KOTOUTUMISPOLITIIKAT

Useimmat tutkimukseen osallistuneet Euroopan unionin jäsenvaltiot toteuttavat kansallista kotouttamispolitiikkaa.⁴ Poliitiikat voidaan jakaa kolmeen eri pääluokkaan sen mukaan, millaista lähestymistapaa maahanmuuttajanaisiin sovelletaan (politiikka voi kuulua yhtä aikaa useampaan kuin yhteen luokkaan): kotoutumispolitiikat, joissa ei ole sukupuolipainotusta,⁵ kotoutumispolitiikat, joissa on erityisenä painopistealueena

maahanmuuttajanaiset⁶ ja kotoutumispolitiikat, joissa sovelletaan sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista.⁷

Kymmenessä jäsenvaltiossa maahanmuuttajanaisten kotoutuminen on kansallinen politiikan painopistealue⁸, joka nimenomaisesti mainitaan kotoutumispolitiikassa ja toimintasuunnitelmissa. Yleensä tavoitteena on sukupuolten välisen tasa-arvon saavuttaminen. Useimmissa jäsenvaltioissa maahanmuuttajanaisten kotoutuminen ei

1 Euroopan komissio (2020), Kotouttamista ja osallisuutta koskeva toimintasuunnitelma 2021–2027, COM(2020) 758 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0758&from=EN>. Viitattu 9.7.2021.

2 Saksasta ja Suomesta ei ole saatavilla tietoja vuosilta 2016–2018. Malta ja Slovakiasta ei ole saatavilla tietoja lainkaan.

3 Muista syistä myönnettyjen oleskelulupien perusteita olivat muun muassa kansainvälinen suojelu, pakolaisasema ja toissijainen suojelu, humanitaariset syyt, asumiseen liittyvät syyt, muut tarkemmin määrittelemättömät syyt sekä yksin tulleille alaikäisille tai ihmiskaupan uhreille myönnetty oleskeluluvat.

4 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LU, LV, NL, SE, SI, SK.

5 BG, CY, EE, HR, IE, IT, LU, LV, NL, PL, SI.

6 AT, CZ, DE, EL, ES, FI, FR, LT, MT, NL, SE.

7 AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IT, LU, MT, SE, SK.

8 AT, BE, CY, CZ, DE, EL, ES, FI, FR, SE.

kuitenkaan ole politiikan painopistealue.⁹ Vaikka joissakin valtioissa vastuu kotoutumispolitiikasta on kansallisella tasolla¹⁰, useimmissa jäsenvaltioissa¹¹ kyseinen toimivalta jakautuu kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason kesken.

Suurin osa jäsenvaltioista on laatinut eri osa-alueilla erityisiä menettelytapoja maahanmuuttajanaisten kotoutumista varten. Näistä mainittiin yhteensä 140 eri esimerkkiä. Kaksi keskeistä osa-aluetta, jotka mainitsi

17 jäsenvaltiota¹², ovat työmarkkinat (ja yrittäjyys)¹³ ja yhteiskuntaan kotoutuminen¹⁴ (kummastakin mainittiin 34 esimerkkiä). Kielikoulutus¹⁵ ja muu koulutus¹⁶ olivat seuraaviksi yleisimpiä osa-alueita (32 ja 29 esimerkkiä) ja sitä seuraavina olivat terveys¹⁷ (24) ja asuminen (12).¹⁸ Lisäksi oli vielä 19 muuta esimerkkiä 12 jäsenvaltiosta, aihepiireinään väkivallalta suojelu, ihmiskaupan estäminen ja siltä suojelu, syrjinnän ja rasismien estäminen sekä kotoutuminen urheilun avulla.¹⁹

5. YLEISET MAAHANMUUTTAJANAISIA KOSKEVAT KOTOUTUMISTOIMENPITEET

Jäsenvaltiot raportoivat 54 esimerkkiä hyvistä kotouttamistoimenpiteisiin liittyvistä käytännöistä.²⁰ Viisi jäsenvaltiota ei maininnut lainkaan esimerkkejä.²¹ Alle puolet esimerkeistä (20 toimenpidettä²²) oli kohdennettuja erityisesti maahanmuuttajanaisiin, ja muut toimenpiteet kohdistuivat maahanmuuttajiin yleensä. Esimerkit kattavat kuusi keskeistä kotoutumisen osa-aluetta. Suurin osa keskittyi työmarkkinoihin (26)²³ tai yhteiskuntaan kotoutumiseen (25)²⁴. Näiden jälkeen eriten toimenpiteitä liittyi koulutukseen (23)²⁵ ja kielikoulutukseen (21).²⁶ Pieni osa toimenpiteistä liittyi terveydenhuollon piiriin pääsyyn (11)²⁷, asumiseen (5)²⁸ tai yrittäjyyden tukemiseen (5).²⁹ Lisäksi 12 toimenpidettä liittyi muihin tuen muotoihin, kuten psykososiaaliseen tukeen tai vanhemmuuden tukemiseen.³⁰

Kestoltaan suurin osa (yli kolmannes) hyväksi käytännöiksi katsotuista toimenpiteistä oli yhdestä kolmeen vuotta pitkiä ja vajaa kolmannes kymmenen vuotta tai pidempiä. Suurimman osan toimenpiteistä toteutti kansalaisjärjestöt ja rahoitti EU ja/tai valtio. Muissa tapauksissa toteuttajina toimivat julkisen sektorin organisaatiot tai kahden tai useamman organisaation kumppanuusjärjestelyt. Jäsenvaltiot toivat esiin useita toteuttamisen esteitä, joita esiintyi osa-alueen tyypistä riippumatta. Merkittävin este oli COVID-19-pandemia. Muita esteitä, jotka vaikeuttivat maahanmuuttajanaisten osallistumista toimenpiteisiin, olivat lastenhoitojärjestelyjen puute, vaikeudet päästä tapahtumapaikalle, verkkotapahtumien kohdalla vakaan verkkoyhteyden puute sekä kielitaitoon liittyvät esteet.

6. COVID-19-PANDEMIAN EDELlyTTÄMÄT TOIMET SEKÄ TULEVAISUUDEN SUUNNITELMAT JA NÄKYMÄT

Toimenpiteitä toteuttaessaan useimmat jäsenvaltiot kohtasivat COVID-19-pandemiaan liittyviä haasteita, kuten tapahtumien siirtymistä, osallistujamäärärajoitusta tai yleisötapahtumien kieltoja. Suurin osa jäsenvaltioista³¹ ei kuitenkaan laatinut erityistä kotoutumispolitiikkaa vähentääkseen maahanmuuttajanaisiin kohdistuvia

pandemian negatiivisia vaikutuksia tai muokannut olemassa olevaa kotoutumispolitiikkaansa tässä tarkoituksessa. Kahdeksan jäsenvaltiota³² katsoi, että maahanmuuttajanaisten tilanne otettiin tarpeeksi hyvin huomioon yleisessä maahanmuuttajien kotoutumispolitiikassa tai koko yhteiskuntaa koskevissa COVID-19-suunnitelmissa.

9 BG, EE, HR, HU, IE, IT, LU, LT, LV, MT, NL, PL, SI, SK.

10 CY, SI, SK.

11 AT, BE, BG, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PL, SE.

12 AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LT, LV, MT, NL, SE, SI, SK.

13 AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LT, LV, MT, NL, SE, SI, SK.

14 AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LV, MT, NL, SE, SI, SK.

15 AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LT, LV, MT, NL, SE, SI.

16 AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LT, LV, MT, PL, SE.

17 AT, BE, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, FR, IE, LV, MT, NL, PL, SE, SI, SK.

18 CY, CZ, EL, ES, FI, FR, IE, LV, MT, SE, SI, SK.

19 AT, BE, CY, DE, EE, ES, FI, FR, IE, LV, NL, SI.

20 AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, SE.

21 BG, HU, PL, SI, SK.

22 AT, BE, DE, FI, FR, IE, LU, LV, MT, NL.

23 Esimerkkejä saatu seuraavista maista: AT, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, MT, NL, SE.

24 Esimerkkejä saatu seuraavista maista: AT, BE, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL.

25 Esimerkkejä saatu seuraavista maista: AT, CY, CZ, DE, EL, ES, FI, IE, LT, LU, MT, NL, SE.

26 Esimerkkejä saatu seuraavista maista: AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, SE.

27 Esimerkkejä saatu seuraavista maista: BE, CZ, ES, FR, IE, LU, MT.

28 Esimerkkejä saatu seuraavista maista: CZ, ES, IT.

29 Esimerkkejä saatu seuraavista maista: BE, CZ, EE, IT.

30 Esimerkkejä saatu seuraavista maista: BE, CY, DE, EE, EL, HR, IT, FR, LU, SE.

31 AT, BE, BG, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PL, SE, SI, SK.

32 AT, BE, CY, CZ, FR, LU, NL, SK.

Yksi jäsenvaltio³³ kuitenkin mainitsi esimerkkejä kotoutumispolitiikasta, joka kohdentui erityisesti maahanmuuttajanaisiin COVID-19-pandemian aikana. Nämä toimenpiteet keskittyivät muun muassa kansalaisjärjestöjen antamaan neuvontaan ja suoraan monialaiseen tukeen.³⁴

Neljä jäsenvaltiota³⁵ raportoi, että COVID-19-pandemia oli tuonut esille uusia maahanmuuttajanaisten tilanteeseen liittyviä haasteita, joita valtiot sitten pyrkivät ratkomaan kehittämällä uusia toimenpiteitä. Nämä toimenpiteet liittyivät työmarkkinoihin ja yrittäjyyteen³⁶, koulutukseen³⁷, hygienia- ja käyttäytymissääntöihin (esimerkiksi lähikontaktien välttämiseen)³⁸, kielikoulutukseen³⁹, sosioekonomiseen osallisuuteen ja yhteiskuntaan kotoutumiseen⁴⁰, terveyteen⁴¹ ja suojeluun sukupuolittuneelta väkivallalta. Kahdeksan muuta jäsenvaltiota⁴² kertoi suunnitelluista kehitystoimista. Näissä tulevissa suunnitelmissa maahanmuuttajanaisten osallisuutta eri

osa-alueilla edistään yleisillä kaikkia maahanmuuttajia koskevilla toimenpiteillä, COVID-19-pandemiaan liittyvillä toimenpiteillä ja erityisillä maahanmuuttajanaيسille kohdennetuilla kotoutumistoimenpiteillä.

EU:n poliittinen ohjaus, joka koskee sekä yleisesti sukupuolten välistä tasa-arvoa ja syrjinnän torjuntaa että erityisesti turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotoutumisasioita, soveltaa erityisiä haasteita kohtaaviin ryhmiin sukupuolikohtaisia lähestymistapoja. Euroopan komission sukupuolten tasa-arvostrategiassa 2020–2025 suositaan lähestymistapaa, jossa yhdistyvät sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen, sukupuolikohtaiset toimenpiteet ja toimenpiteiden toteuttamisen intersektionaalisuus. Näitä politiikkoja ja toimenpiteitä tulisi analysoida tarkemmin ja jakaa tietoja Euroopan laajuisesti tulevina kuukausina ja vuosina.

33 DE.

34 DE.

35 AT, BE, DE, SE.

36 AT, BE, DE, SE.

37 AT.

38 DE.

39 BE, DE, SE.

40 BE, DE.

41 AT.

42 BE, DE, EE, EL, FI, FR, IE, IT, LT, LU, NL.

7. KATSAUS SUOMEN TILANTEeseen

Naisten kotoutumisen haasteet ja mahdollisuudet Suomessa

- Eniten maahanmuuttajanaisten kotoutumista Suomessa vaikeuttaa heidän heikko työelämäosallisuutensa.
- Kotoutumispotentiaalia löytyy maahanmuuttajanaisten koulutusasteesta: monet heistä ovat suorittaneet korkeasteen tutkinnon. Toisaalta joukkoon mahtuu myös heikon koulutuksen varassa olevia.
- Myös laaja kielitaito tarjoaa maahanmuuttajanaيسille mahdollisuuksia: maahanmuuttajanaiset puhuvat yleisemmin useita eri kieliä kuin suomalaiset keskimäärin.
- Verrattain korkeasta koulutusasteesta huolimatta merkittävä osa maahanmuuttajanaيسista on työelämän ulkopuolella.
- Maahanmuuttajanaيسilla on heidän koulutusasteensa huomioiden kotoutumis- ja työllistymispotentiaalia, joka jää osin hyödyntämättä.

Maahanmuuttajanaisten huomioiminen Suomen kotoutumispolitiikassa

- Maahanmuuttajanaيسia koskevassa kotoutumispolitiikassa keskitytään löytämään keinoja ohjata heidät kotoutumispalvelujen piiriin ja kohti työmarkkinoita.
- Tällä hetkellä Suomesta puuttuu selkeä kotoutumisen edistämisen rakenne työvoiman ulkopuolella olevilta maahanmuuttajilta. Tämä hankaloittaa erityisesti maahanmuuttaneiden naisten tilannetta, sillä monet heistä ovat heti maahan saavuttuaan työvoiman ulkopuolella esimerkiksi perhesyistä.
- Kotoutumislainsäädännön uudistus on parhaillaan menossa. Uudistuksessa kiinnitetään erityistä huomiota työvoiman ulkopuolella olevien kotoutumiseen. Tässä kohderyhmässä on paljon kotona lapsia hoitavia vanhempia sekä Suomeen muuttaneita puolisoita, joista suuri osa on naisia.
- Naisten kotoutumisen haasteisiin pyritään vastaamaan kaksoisstrategialla, jossa sukupuolinäkökulma on valtavirtaistettu kotoutumispolitiikkaan ja sitä täydennetään erityisillä sukupuolikohtaisilla ohjelmilla.

Järjestöt tekevät merkittävää kotoutumista edistävää työtä

- Kansallisen tason politiikan keskittyessä laajempaan kokonaisuuteen järjestöt tekevät paljon kotoutumista tukevaa käytännön työtä.
- EMN Suomen raportissa on esitelty neljä ”hyvä käytäntö” -esimerkkiä maahanmuuttajanaisten kotoutumista edistävästä hankkeista tai toimista Suomessa. Osa näistä keskittyy naisten työelämäosallisuuden parantamiseen, osa laajemmin kotoutumiseen ja osallisuuteen.

Huomautus

Tämän asiakirjan on tuottanut Euroopan muuttoliikeverkosto (EMN), johon kuuluvat Euroopan komissio, EMN:n palveluntarjoaja ICF ja EMN:n kansalliset yhteyspisteet (EMN-yhteyshenkilöt). Asiakirja ei välttämättä kuvasta Euroopan komission, ICF:n tai EMN-yhteyshenkilöiden mielipiteitä tai näkemyksiä, eivätkä tässä esitetyt johtopäätökset sido näitä tahoja. Euroopan komissio, ICF ja EMN:n kansalliset yhteyspisteet eivät myöskään ole millään tavoin vastuussa annettujen tietojen käytöstä.

Julkaistu:

elokuu 2022 , suomenkielinen käännös marraskuu 2022

Ehdotettu lainaus:

Euroopan muuttoliikeverkosto (2022). Maahanmuuttajanaisten kotoutuminen EU:ssa: Poliittiset ja toimenpiteet – EMN Inform. Bryssel: Euroopan muuttoliikeverkosto.

Lisätietoja:

EMN:n verkkosivusto: <http://ec.europa.eu/emn>

EMN:n LinkedIn-sivu: <https://www.linkedin.com/company/european-migration-network>

EMN:n Twitter-sivu: <https://twitter.com/emnmigration>

EMN verkossa

EMN:n verkkosivusto www.ec.europa.eu/emn

EMN:n LinkedIn-sivu <https://www.linkedin.com/company/european-migration-network/>

EMN Twitterissä <https://twitter.com/EMNMigration>

EMN-yhteyspisteet

Itävalta www.emn.at/en/

Belgia www.emnbelgium.be

Bulgaria www.emn-bg.com

Kroatia <https://emn.gov.hr/>

Kypros www.moi.gov.cy/moi/crmd/emnncpc.nsf/home/home?opendocument

Tšekki www.emncz.eu

Tanska www.justitsministeriet.dk/

Viro www.emn.ee/

Suomi www.emn.fi/in_english

Ranska www.immigration.interieur.gouv.fr/Europe-et-International/Le-reseau-europeen-des-migrations-REM3/Le-reseau-europeen-des-migrations-REM2

Saksa <https://www.bamf.de/EN/Themen/EMN/emn-node.html>

Kreikka <http://emn.immigration.gov.gr/en/>

Unkari www.emnhungary.hu/en

Irlanti www.emn.ie/

Italia www.emnitalyncp.it/

Latvia www.emn.lv/en/home/

Liettua www.emn.lt/en/

Luxemburg <https://emnluxembourg.uni.lu/>

Malta <https://emn.gov.mt/>

Alankomaat <https://www.emnnetherlands.nl/>

Puola <https://www.gov.pl/web/europejska-siec-migracyjna>

Portugali <https://rem.sef.pt/>

Romania <https://www.mai.gov.ro/>

Espanja <https://extranjeros.inclusion.gob.es/emnSpain/>

Slovakia <https://emn.sk/en/>

Slovenia <https://emm.si/en/>

Ruotsi <http://www.emnsweden.se/>

Norja <https://www.udi.no/en/statistics-and-analysis/european-migration-network---norway>

Georgia https://migration.commission.ge/index.php?article_id=1&clang=1

Moldova <http://bma.gov.md/en>